

Šis dokuments ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. Attiecīgo tiesību aktu un to preambulu autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības “Oficiālajā Vēstnesī” un ir pieejamas datubāzē “Eur-Lex”. Šie oficiāli spēkā esošie dokumenti ir tieši pieejami, noklikšķinot uz šajā dokumentā iegultajām saitēm

► **B**   ► **C3** EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2008/48/EK
 (2008. gada 23. aprīlis)
 par patēriņa kredītligumiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 87/102/EEK ◀
 (OV L 133, 22.5.2008., 66. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
► M1	Komisijas Direktīva 2011/90/ES (2011. gada 14. novembris)	L 296	35	15.11.2011.
► M2	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/17/ES (2014. gada 4. februāris)	L 60	34	28.2.2014.
► M3	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1011 (2016. gada 8. jūnijs)	L 171	1	29.6.2016.
► M4	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1243 (2019. gada 20. jūnijs)	L 198	241	25.7.2019.
► M5	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2021/2167 (2021. gada 24. novembris)	L 438	1	8.12.2021.

Labota ar:

- **C1** Kļūdu labojums, OV L 207, 11.8.2009., 14. lpp. (2008/48/EK)
- **C2** Kļūdu labojums, OV L 199, 31.7.2010., 40. lpp. (2008/48/EK)
- **C3** Kļūdu labojums, OV L 234, 10.9.2011., 46. lpp. (2008/48/EK)

▼B

▼C3

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA
2008/48/EK**

(2008. gada 23. aprīlis)

**par patēriņa kredītlīgumiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu
87/102/EEK**

▼B

I NODAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

Šīs direktīvas mērķis ir saskaņot dažus dalībvalstu normatīvo aktu un administratīvo procedūru aspektus saistībā ar līgumiem, kas attiecas uz patēriņa kredītu.

2. pants

Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro kredītlīgumiem.
2. Šo direktīvu nepiemēro:
  - a) kredītlīgumiem, kas ir nodrošināti ar hipotēku vai citu pielīdzināmu nodrošinājumu, ko parasti izmanto dalībvalstī attiecībā uz nekustamo īpašumu, vai kas ir nodrošināti ar tiesībām saistībā ar nekustamo īpašumu;
  - b) kredītlīgumiem, kuru mērķis ir iegūt vai saglabāt īpašumtiesības uz zemi vai esošu vai plānotu ēku;
  - c) kredītlīgumiem, kuru kredīta kopsumma ir mazāka par EUR 200 vai lielāka par EUR 75 000;
  - d) tādiem nomas vai līzings līgumiem, ar kuriem neuzliek ne saistības iegādāties līgumā paredzēto preci, ne arī ar citu atsevišķu līgumu; uzskata, ka šādas saistības pastāv, ja kreditors par to nolemj vienpersoniski;
  - e) kredītlīgumiem, ja kredītu piešķir kā pārtēriņa iespēju un ja tas ir jāatmaksā viena mēneša laikā;
  - f) kredītlīgumiem, kuros nav paredzēti ne procenti, ne citas maksas, un kredītlīgumiem, kuros paredzēts, ka kredīts jāatmaksā trīs mēnešu laikā, un par kuriem tiek prasīta neievērojama samaksa;
  - g) kredītlīgumiem, ja kredītu piešķir darba devējs kā papildu darbību darba ņēmējiem bez procentiem vai ar gada procentu likmēm, kas ir zemākas par tirgū pārsvarā pastāvošajām likmēm un kuras parasti plašai sabiedrībai nepiedāvā;

▼B

un kurā dalība ir iespējama tikai personām, kas dzīvo vai strādā konkrētā vietā, vai konkrēta darba devēja darbiniekiem un pensionētiem darbiniekiem, vai personām, kas atbilst citiem kritērijiem, kuri noteikti valsts tiesību aktos kā pamats tam, ka pastāv kopīga saikne starp biedriem.

Dalībvalstis var neattiecināt šīs direktīvas piemērošanu uz kredītligumiem, ko noslēgušas šādas organizācijas, ja visu organizācijas noslēgto spēkā esošo kredītligumu kopējā vērtība ir neievērojama attiecībā pret visu spēkā esošo kredītligumu kopējo vērtību tajā dalībvalstī, kurā ir organizācijas mītne, un visu šādu organizāciju noslēgto spēkā esošo kredītligumu kopējā vērtība dalībvalstī nepārsniedz 1 % no visu konkrētajā dalībvalstī noslēgto spēkā esošo kredītligumu kopējās vērtības.

Dalībvalstis katru gadu pārskata, vai šāda atbrīvojuma piemērošanas nosacījumi joprojām ir spēkā, un veic pasākumus, lai liegtu atbrīvojumu, ja tās uzskata, ka nosacījumi vairs netiek ievēroti.

6. Dalībvalstis var noteikt, ka tikai 1. līdz 4. pantu, 6., 7., 9. pantu, 10. panta 1. punktu, 10. panta 2. punkta a) līdz i) apakšpunktu, l) un r) apakšpunktu, 10. panta 4. punktu, 11., 13., 16. pantu un 18. līdz 32. pantu piemēro kredītligumiem, kuros paredzēts, ka kreditors un patērētājs vienojas par kārtību saistībā ar atliktiem maksājumiem vai atmaksas metodēm, ja patērētājs jau nav izpildījis sākotnējā kredītliguma saistības, ja:

- a) šāda kārtība, visticamāk, novērstu iespējamus tiesas procesus par šādu saistību neizpildi; un
- b) uz patērētāju tādēļ neattiektos mazāk izdevīgi noteikumi nekā tie, kas noteikti sākotnējā kredītligumā.

Tomēr, ja uz kredītligumu attiecas 3. punkta darbības joma, piemēro tikai minētā punkta noteikumus.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- a) “patērētājs” ir fiziska persona, kura darījumos, uz ko attiecas šī direktīva, darbojas nolūkos, kas nav saistīti ar šīs personas amatu, nodarbošanos vai profesiju;
- b) “kreditors” ir fiziska vai juridiska persona, kas piešķir vai apsola piešķirt kredītu saskaņā ar savu amatu, nodarbošanos vai profesiju;
- c) “kredītligums” ir līgums, ar ko kreditors piešķir vai apsola piešķirt patērētājam kredītu atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas tamlīdzīgas finansiālas vienošanās veidā; izņemot līgumus par ilglaicīgu pakalpojumu sniegšanu vai tāda paša veida preču piegādi, ja patērētājs maksā par šādiem pakalpojumiem vai precēm līguma noteikumu darbības laikā, maksājot pa daļām;

▼B

- d) “pārtēriņa iespēja” ir kredītlīgums, kurā skaidri noteikts, ka kreditors patērētājam piešķir iespēju izmantot līdzekļus, kas pārsniedz patērētāja norēķinu kontā esošo naudas līdzekļu atlikumu;
- e) “pārsniegšana” nozīmē, ka kreditors apzināti neiebilstot atļauj, ka patērētājs izmanto līdzekļus, kas pārsniedz patērētāja norēķinu kontā esošo naudas līdzekļu atlikumu vai nolīgto pārtēriņa iespēju;
- f) “kredīta starpnieks” ir fiziska vai juridiska persona, kas nedarbojas kā kreditors un, veicot savus darījumus, uzņēmējdarbību vai profesionālo darbību par maksu, kas var būt naudas veidā vai jebkādā citā finansiālas atlīdzības veidā, par ko noslēgta vienošanās:
- i) iesniedz vai piedāvā kredītlīgumus patērētājiem;
  - ii) palīdz patērētājiem, uzņemoties sagatavošanas darbus attiecībā uz kredītlīgumiem, kas nav minēti i) apakšpunktā; vai
  - iii) kreditora vārdā slēdz kredītlīgumus ar patērētājiem;
- g) “kredīta kopējās izmaksas patērētājam” ir visas izmaksas, tostarp procenti, komisijas nauda, nodokļi un jebkādi citi maksājumi, kas patērētājam jāmaksā saistībā ar kredītlīgumu un kas ir kreditoram zināmi, izņemot notāra izmaksas; iekļauj arī izmaksas, kas saistītas ar papildu pakalpojumiem saistībā ar kredītlīgumu, jo īpaši apdrošināšanas prēmijas, ja turklāt pakalpojumu līguma noslēgšana ir obligāts priekšnoteikums, vai nu lai vispār saņemtu kredītu, vai lai to saņemtu ar izsludinātajiem noteikumiem un nosacījumiem;
- h) “kopējā summa, kas jāmaksā patērētājam” ir kopējā kredīta kopsomma un kredīta kopējās izmaksas patērētājam;
- i) “gada procentu likme” ir kredīta kopējās izmaksas patērētājam, kas ir izteiktas ikgadējos procentos no kredīta kopsomas, attiecīgajā gadījumā iekļaujot izmaksas atbilstīgi 19. panta 2. punktam;
- j) “aizņēmuma likme” ir procentu likme, kas izteikta kā fiksēti vai mainīgi procenti, ko katru gadu piemēro izņemtajai kredīta summai;
- k) “fiksētā aizņēmuma likme” nozīmē to, ka kreditors un patērētājs kredītlīgumā attiecībā uz visu kredītlīguma darbības periodu vienojas par vienu aizņēmuma likmi vai par vairākām aizņēmuma likmēm atsevišķiem periodiem, izmantojot vienīgi konkrēti fiksētus likmes procentus. Ja kredītlīgumā nav noteiktas visas aizņēmuma likmes, aizņēmuma likmi uzskata par fiksētu tikai attiecībā uz to laikposmu, kuram aizņēmuma likme ir noteikta ar konkrēti fiksētiem likmes procentiem, kas saskaņoti, slēdzot kredītlīgumu;
- l) “kredīta kopsomma” ir maksimālā kopsomma, kas pieejama saskaņā ar kredītlīgumu;
- m) “pastāvīgs informācijas nesējs” ir jebkurš instruments, kas dod iespēju patērētājam uzglabāt informāciju, kas adresēta personīgi viņam, tā, lai tā būtu pieejama turpmākai atsaucei par laika posmu, kurš atbilst informācijas mērķiem un kurš ļauj neizmainītā veidā pavairot uzglabāto informāciju;

▼B

- n) “saistīts kredītņēmums” ir tāds kredītņēmums, saskaņā ar kuru:
- i) attiecīgais kredītņēmums paredzēts vienīgi, lai finansētu līgumu par konkrētu preču piegādi vai konkrēta pakalpojuma sniegšanu; un
  - ii) šie abi līgumi objektīvā skatījumā veido komerciālu vienību; uzskata, ka pastāv komerciāla vienība, ja piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs pats finansē kredītu patērētājam vai ja to finansē trešā persona, ja kreditors izmanto piegādātāja vai pakalpojuma sniedzēja pakalpojumus saistībā ar kredītņēmuma noslēgšanu vai sagatavošanu vai ja konkrētās preces vai konkrēta pakalpojuma sniegšana nepārprotami paredzēta kredītņēmumā.

II NODAĻA

INFORMĀCIJA UN PRAKSE PIRMS KREDĪTLĪGUMA NOSLĒGŠANAS

4. pants

Standartinformācija, ko iekļauj reklāmā

1. Jebkurā reklāmā par kredītņēmumiem, kurā norāda procentu likmi vai jebkādu skaitļus saistībā ar kredīta izmaksām patērētājam, iekļauj standartinformāciju saskaņā ar šo pantu.

Šis pienākums nav spēkā, ja valsts tiesību aktos noteikts, ka reklāmā par kredītņēmumiem, kurā nav norādījumu par procentu likmi vai jebkādiem skaitļiem, kas attiecas uz jebkurām citām izmaksām pirmās daļas izpratnē, kas patērētājam jāmaksā par kredītu, jānorāda gada procentu likme.

2. Standartinformācijā skaidrā, lakoniskā un viegli uztveramā veidā ar uzskatāma piemēra palīdzību norāda:

- a) aizņēmuma likmi – fiksētu, mainīgu vai abas, kā arī informāciju par jebkurām piemērojamām izmaksām, kas iekļautas kredīta kopējās izmaksās patērētājam;
- b) kredīta kopējo summu;
- c) gada procentu likmi; 2. panta 3. punktā minētā veida kredītņēmumu gadījumā dalībvalstis var nolemt, ka gada procentu likmi nenorāda;
- d) attiecīgos gadījumos – kredītņēmuma darbības termiņu;
- e) ja kredīts ir atlikta maksājuma veidā par konkrētām precēm vai pakalpojumiem – cenu naudas izteiksmē un jebkāda avansa maksājuma summu; kā arī

▼B

f) attiecīgos gadījumos – kopējo summu, kas jāmaksā patērētājam, un maksājumu apjomu.

3. Ja, lai vispār iegūtu kredītu vai lai to iegūtu ar izsludinātajiem noteikumiem un nosacījumiem, ir obligāti jāuzņemas saistības noslēgt līgumu par papildpakalpojumiem saistībā ar kredītīgumu, it īpaši – obligāta apdrošināšana, un ja minēto pakalpojumu izmaksas nevar noteikt iepriekš, pienākumu uzņemties šo pakalpojumu piemin skaidrā, lakoniskā un viegli uztveramā veidā, reizē minot arī gada procentu likmi.

4. Šis pants neskar Direktīvu 2005/29/EK.

*5. pants***Informācija, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas**

1. Laikus, pirms patērētājs ir uzņēmies kredītīguma vai piedāvājuma saistības, kreditors un attiecīgi kredīta starpnieks, balstoties uz kreditora piedāvātajiem kredīta noteikumiem un nosacījumiem un, attiecīgos gadījumos, uz patērētāja paustajām vēlmēm un sniegtajām ziņām, nodrošina patērētāju ar informāciju, kas nepieciešama, lai salīdzinātu dažādus piedāvājumus, pirms pieņem uz informāciju balstītu lēmumu par to, vai slēgt kredītīgumu. Šādu informāciju papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju sniedz atbilstīgi II pielikumā minētajai Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijai. Uzskata, ka kreditors ir izpildījis informēšanas prasības atbilstīgi šim punktam un Direktīvas 2002/65/EK 3. panta 1. un 2. punktam, ja viņš ir sniedzis Eiropas patēriņa kredīta standartinformāciju.

Attiecīgajā informācijā norāda:

- a) kredīta veidu;
- b) kreditora identitāti un ģeogrāfisko adresi un attiecīgi iesaistītā kredīta starpnieka identitāti un ģeogrāfisko adresi;
- c) kredīta kopsummu un izņemšanas noteikumus;
- d) kredītīguma darbības termiņu;
- e) ja tas ir kredīts atlikta maksājuma veidā par konkrētu preci vai pakalpojumu vai ja tas ir saistītais kredītīgums, minēto preci vai pakalpojumu un tā cenu naudas izteiksmē;
- f) aizņēmuma likmi, noteikumus, ar ko nosaka aizņēmuma likmes piemērošanu, un – attiecīgā gadījumā – standarta procentu likmi, ko piemēro sākotnējai aizņēmuma likmei, kā arī aizņēmuma likmes maiņas periodus, noteikumus un procedūras; ja atkarībā no apstākļiem piemēro atšķirīgas aizņēmuma likmes – minēto informāciju par visām piemērojamām likmēm;

▼B

- g) gada procentu likmi un kopējās summas, kas patērētājam jāmaksā, ar uzskatāma piemēra palīdzību uzrādot visus likmes aprēķinam izmantotos pieņēmumus; ja patērētājs informējis kreditoru par vēlamā kredīta vienu vai vairākiem komponentiem, piemēram, kredītliguma ilgumu un kopsummu, kreditors šos komponentus ņem vērā; ja kredītligumā ir paredzēti dažādi kredīta izņemšanas veidi ar dažādām maksām vai aizņēmuma likmēm un kreditors izmanto I pielikuma II daļas b) punktā noteikto pieņēmumu, tas norāda, ka tad, ja šā veida kredītligumam izmantos citus izņemšanas mehānismus, tiks piemērotas augstākas gada procentu likmes;
- h) patērētājam veicamo maksājamo summu, skaitu un biežumu un – attiecīgā gadījumā – kārtību, kādā maksājumus novirzīs dažādu nesamaksāto maksājumu samaksai, kuriem piemēro dažādas aizņēmuma likmes;
- i) attiecīgā gadījumā – viena vai vairāku kontu uzturēšanas izmaksas, lai reģistrētu gan maksājumu operācijas, gan kredīta izņemšanas operācijas, ja vien konta atvēršana nav fakultatīva, norēķinu līdzekļa izmaksas gan maksājumu operācijām, gan izņemšanai un jebkurām citām izmaksām, kas saistītas ar kredītligumu un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem šīs izmaksas var mainīt;
- j) attiecīgā gadījumā – notāra izmaksu esamību, ko apmaksā patērētājs, slēdzot kredītligumu;
- k) pienākumu izmantot papildpakalpojumus saistībā ar kredītligumu, jo īpaši apdrošināšanu, ja kredīta iegūšanai vai izsludināto noteikumu un nosacījumu iegūšanai obligāti jāslēdz līgums par šo pakalpojumu;
- l) procentus, ko piemēro maksājumu kavējumu gadījumā, un procedūru to koriģēšanai, un – attiecīgā gadījumā – maksu par saistību nepildīšanu;
- m) brīdinājumu par neizdarītu maksājumu sekām;
- n) attiecīgā gadījumā – nepieciešamos galvojumus;
- o) to, vai pastāv vai nepastāv tiesības atteikties no līguma;
- p) tiesības uz pirmstermiņa atmaksu un, vajadzības gadījumā, informāciju par kreditora tiesībām uz kompensāciju, un to, kā šādu kompensāciju nosaka saskaņā ar 16. pantu;
- q) patērētāja tiesības nekavējoties un bez maksas saskaņā ar 9. panta 2. punktu tikt informētam par rezultātu pēc meklēšanas datubāzē, lai novērtētu kredītspēju;

▼B

- r) patērētāja tiesības pēc pieprasījuma bez maksas saņemt kredītīguma projekta kopiju. Šo noteikumu nepiemēro, ja kreditors pieprasījuma brīdī nevēlas noslēgt kredītīgumu ar patērētāju; un
- s) attiecīgā gadījumā – laikposmu, kurā pirms līguma slēgšanas sniegtā informācija kreditoram ir saistoša.

▼M3

Ja kredītīgumā ir atsauce uz etalonu, kā tas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1011 ⁽¹⁾ 3. panta 1. punkta 3) apakšpunktā, kreditors vai attiecīgā gadījumā kredīta starpnieks etalona nosaukumu un šā etalona administratoru, kā arī informāciju par iespējamo ietekmi uz patērētāju sniedz atsevišķā dokumentā, ko var pievienot Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijai kā pielikumu.

▼B

Jebkuru citu informāciju, ko kreditors var sniegt patērētājam, iekļauj atsevišķā dokumentā, ko var pievienot Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijas veidlapai.

2. Tomēr, ja tiek izmantota balss telefonija, kā noteikts Direktīvas 2002/65/EK 3. panta 3. punktā, galveno finanšu pakalpojumu raksturlielumu apraksts, kas jāsniedz atbilstīgi minētās direktīvas 3. panta 3. punkta b) apakšpunkta otrajam ievilkumam, ietver vismaz tās pozīcijas, kas minētas šā panta 1. punkta c), d), e), f) un h) apakšpunktā, un gada procentu likmi ar uzskatāma piemēra palīdzību un kopējās patērētājam maksājāmās summas.

3. Ja līgums pēc patērētāja lūguma noslēgts, izmantojot distances saziņas līdzekli, kas nedod iespēju sniegt informāciju atbilstīgi 1. punktam, jo īpaši 2. punktā minētajā gadījumā, kreditors, izmantojot Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijas veidlapu, uzreiz pēc kredītīguma noslēgšanas nodrošina patērētāju ar pilnīgu informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas.

4. Papildus Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijai patērētājam pēc pieprasījuma bez maksas izsniedz kredītīguma projekta kopiju. Šo noteikumu nepiemēro, ja kreditors pieprasījuma brīdī nevēlas noslēgt kredītīgumu ar patērētāju.

5. Attiecībā uz kredītīgumiem, saskaņā ar kuriem patērētāja veiktos maksājumus tūlīt nenovirza kredīta kopsummas atbilstīgai amortizācijai, bet izmanto kapitāla uzkrāšanai tādos laika periodos un ar tādiem noteikumiem, kas iekļauti kredītīgumā vai papildlīgumā, informācijā, kura saskaņā ar 1. punkta prasībām sniedzama pirms līguma noslēgšanas, ietver skaidru un lakonisku norādi, ka šādi kredītīgumi negarantē kredīta kopsummas atmaksu saskaņā ar kredītīgumu, ja vien šāda garantija netiek dota.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1011 (2016. gada 8. jūnijs) par indeksiem, ko izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un finanšu līgumos vai ieguldījumu fondu darbības rezultātu mērīšanai, un ar kuru groza Direktīvu 2008/48/EK, Direktīvu 2014/17/ES un Regulu (ES) Nr. 596/2014 (OV L 171, 29.6.2016., 1. lpp.).

▼ B

6. Dalībvalstis nodrošina, ka kreditori un – attiecīgā gadījumā – kredīta starpnieki sniedz atbilstīgus izskaidrojumus patērētājam, lai patērētājs varētu novērtēt, vai piedāvātais kredītīgums ir pielāgots viņa vajadzībām un finansiālajai situācijai, attiecīgā gadījumā izskaidrojot informāciju, kas pirms līguma noslēgšanas sniedzama saskaņā ar 1. punktu, kā arī piedāvāto produktu būtiskākos raksturlielumus un konkrētās sekas, kādas tie varētu izraisīt patērētājam, tostarp sekas gadījumā, ja patērētājs nepildītu maksājumu saistības. Dalībvalstis palīdzības sniegšanas veidu un apjomu, kā arī palīdzības sniedzēju var pielāgot tās situācijas īpašajiem apstākļiem, kādā kredītīgums tiek piedāvāts, un kam tas tiek piedāvāts, kā arī piedāvātajam kredīta veidam.

*6. pants***Prasības pirms līguma noslēgšanas sniedzamajai informācijai attiecībā uz dažiem kredītīgumiem pārtēriņa iespējas veidā un attiecībā uz dažiem īpašiem kredītīgumiem**

1. Laikus, pirms patērētājs ir uzņēmies kredītīguma vai piedāvājuma saistības attiecībā uz 2. panta 3., 5. vai 6. punktā minētajiem kredītīgumiem, kreditors un attiecīgi kredīta starpnieks, balstoties uz kreditora piedāvātajiem kredīta noteikumiem un nosacījumiem un, attiecīgos gadījumos, patērētāja paustajām vēlmēm un sniegtajām ziņām, nodrošina patērētāju ar informāciju, kas nepieciešama, lai salīdzinātu dažādus piedāvājumus, pirms pieņem uz informāciju balstītu lēmumu, vai noslēgt kredītīgumu.

Attiecīgajā informācijā norāda:

- a) kredīta veidu;
- b) kreditora identitāti un ģeogrāfisko adresi, kā arī, attiecīgos gadījumos, iesaistītā kredīta starpnieka identitāti un ģeogrāfisko adresi;
- c) kredīta kopējo summu;
- d) kredītīguma darbības termiņu;
- e) aizņēmuma likmi, šīs likmes piemērošanas noteikumus, indeksācijas vai standarta procentu likmi, ko piemēro sākotnējai aizņēmuma likmei, no kredītīguma noslēgšanas brīža piemērojamos maksājumus un – attiecīgā gadījumā – nosacījumus, ar kādiem šos maksājumus var grozīt;
- f) gada procentu likmi, ar uzskatāmu piemēru palīdzību uzrādot visus minētās likmes aprēķinam izmantotos pieņēmumus;

▼B

- g) noteikumus un procedūru kredītīguma izbeigšanai;
- h) kredītīgumiem, kas minēti 2. panta 3. punktā, – attiecīgā gadījumā – norādi, ka patērētājam jebkurā laikā pēc pieprasījuma var lūgt atmaksāt kredīta summu pilnā apjomā;
- i) procentus maksājumu kavējumu gadījumā un procedūru to koriģēšanai, un – attiecīgā gadījumā – maksu par saistību nepildīšanu;
- j) patērētāja tiesības nekavējoties un bez maksas tikt informētam par rezultātu pēc meklēšanas datubāzē, lai novērtētu kredīspēju, saskaņā ar 9. panta 2. punktu;
- k) saistībā ar kredītīgumiem saskaņā ar 2. panta 3. punktu – informāciju par izmaksām, kas piemērojamas, sākot ar līguma noslēgšanu, un – attiecīgā gadījumā – par to, ar kādiem nosacījumiem šīs izmaksas var mainīt;
- l) attiecīgā gadījumā – laikposmu, kurā pirms līguma slēgšanas sniegtā informācija kreditoram ir saistoša.

Šādu informāciju sagatavo papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju, un visa informācija ir vienādi labi saskatāma. To var sniegt atbilstīgi III pielikumā iekļautajai Eiropas patēriņa kredīta standartinformācijas veidlapai. Uzskata, ka kreditors ir izpildījis informēšanas prasības atbilstīgi šim punktam un Direktīvas 2002/65/EK 3. panta 1. un 2. punktam, ja viņš ir sniedzis Eiropas patēriņa kredīta informāciju.

2. Direktīvas 2. panta 3. punktā minētā veida kredītīgumu gadījumā dalībvalstis var nolemt, ka ikgadējo gada procentu likmi nenorāda.

3. Attiecībā uz kredītīgumiem, kas minēti 2. panta 5. un 6. punktā, informācija, ko patērētājam sniedz saskaņā ar šā panta 1. punktu, ietver arī:

- a) patērētājam veicamo maksājumu summu, skaitu un biežumu un – attiecīgā gadījumā – kārtību, kādā maksājumus novirzīs dažādu nesamaksāto maksājumu samaksai, kuriem piemēro dažādas aizņēmuma likmes; kā arī
- b) tiesības uz pirmstermiņa atmaksu un – vajadzības gadījumā – informāciju par kreditora tiesībām uz kompensāciju un to, kā šādu kompensāciju nosaka.

Tomēr, ja uz kredītīgumu attiecas 2. panta 3. punkta darbības joma, piemēro tikai šā panta 1. punktā paredzētos noteikumus.

▼B

4. Tomēr, ja tiek izmantota balss telefonija un ja patērētājs lūdz tūlītēju pārtēriņa iespējas pieejamību, galveno finanšu pakalpojumu raksturlielumu aprakstā iekļauj vismaz 1. punkta c), e), f) un h) apakšpunktā paredzēto. Turklāt 3. punktā paredzētajos kredītligumos galveno raksturlielumu sarakstā iekļauj kredītliguma darbības termiņu.

5. Neskarot 2. panta 2. punkta e) apakšpunktā paredzēto izņēmumu, dalībvalstis piemēro vismaz šā panta 4. punkta pirmo teikumu kredītligumiem, ja kredītu piešķir kā pārtēriņa iespēju un ja tas ir jāatmaksā viena mēneša laikā.

6. Pēc pieprasījuma patērētājs papildus šā panta 1. līdz 4. punktā minētajai informācijai bez maksas saņem kredītliguma projekta kopiju ar liguma noslēgšanas informāciju saskaņā ar 10. pantu, ciktāl tas ir piemērojams. Šo noteikumu nepiemēro, ja kreditors pieprasījuma brīdī nevēlas noslēgt kredītligumu ar patērētāju.

7. Ja ligums ir noslēgts pēc patērētāja lūguma, izmantojot distances saziņas līdzekli, kas nedod iespēju sniegt informāciju atbilstīgi 1. un 3. punktam, tostarp 4. punktā minētajos gadījumos, kreditors uzreiz pēc kredītliguma noslēgšanas pilda savas saistības, kas izklāstītas 1. un 3. punktā, sniedzot informāciju par ligumu atbilstīgi 10. pantam, ciktāl tas ir piemērojams.

*7. pants***Atbrīvojumi no prasībām attiecībā uz informāciju, kas sniedzama pirms liguma noslēgšanas**

Šīs direktīvas 5. un 6. pants neattiecas uz preču piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kas rikojas kā kredīta palīgstarptnieki. Tas neskar kreditora pienākumu nodrošināt, lai patērētājs saņemtu minētajos pantos norādīto informāciju, kas sniedzama pirms liguma noslēgšanas.

*8. pants***Pienākums novērtēt patērētāja kredībspēju**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pirms kredītliguma noslēgšanas kreditors novērtē patērētāja kredībspēju, pamatojoties uz pietiekamu informāciju, kas attiecīgā gadījumā iegūta no patērētāja, un, ja nepieciešams, uz ziņām, kas iegūtas no attiecīgās datubāzes. Dalībvalstis, kurās tiesību akti paredz, ka kreditori novērtē patērētāju kredībspēju, pamatojoties uz ziņām, kas iegūtas no attiecīgās datubāzes, var saglabāt šo prasību.

▼B

2. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad puses vienojas mainīt kredīta kopsummu pēc kredītlīguma noslēgšanas, kreditors pirms būtiskas kredīta kopsummas palielināšanas atjaunina viņa rīcībā esošo finanšu informāciju par patērētāju un novērtē patērētāja kredītspēju.

III NODAĻA

PIEEJA DATUBĀZEI

9. pants

Pieeja datubāzei

1. Pārrobežu kredītu gadījumā katra dalībvalsts nodrošina citu dalībvalstu kreditoriem pieeju attiecīgajā dalībvalstī izmantotajām datubāzēm, lai novērtētu patērētāju kredītspēju. Pieejas nosacījumiem ir jābūt nediskriminējošiem.

2. Ja kredīta pieteikuma noraidījumu pamato ar datubāzē iegūtām ziņām, kreditors nekavējoties un bez maksas informē patērētāju par rezultātiem, ko devusi datubāzes izmantošana, un sniedz ziņas par izmantoto datubāzi.

3. Šo informāciju sniedz, ja vien tās sniegšana nav aizliegta ar citiem Kopienas tiesību aktiem vai nav pretrunā sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības interesēm.

4. Šis pants neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽¹⁾.

IV NODAĻA

INFORMĀCIJA UN TIESĪBAS SAISTĪBĀ AR KREDĪTLĪGUMIEM

10. pants

Kredītlīgumos iekļaujamā informācija

1. Kredītlīgumus sagatavo papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju.

Visas līgumslēdzējas puses saņem kredītlīguma eksemplāru. Šis pants neskar nekādu valsts noteikumus attiecībā uz kredītlīgumu noslēgšanas spēkā esamību, kas atbilst Kopienas tiesību aktiem.

⁽¹⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

▼ B

2. Kredītīgumā skaidri un lakoniski norāda:
  - a) kredīta veidu;
  - b) līgumslēdzēju pušu identitāti un ģeogrāfiskās adreses, kā arī – attiecīgā gadījumā – iesaistītā kredīta starpnieka identitāti un ģeogrāfisko adresi;
  - c) kredītīguma darbības termiņu;
  - d) kredīta kopsummu un kredīta izņemšanas noteikumus;
  - e) ja tas ir kredīts atlikta maksājuma veidā par konkrētu precī vai pakalpojumu vai saistītu kredītīgumu gadījumā – šo precī vai pakalpojumu un tā cenu naudas izteiksmē;
  - f) aizņēmuma likmi, šīs likmes – attiecīgos gadījumos – indeksācijas vai standarta procentu likmi, kas piemērojama sākotnējai aizņēmuma likmei, kā arī aizņēmuma likmes maiņas periodus, noteikumus un procedūras. Ja atkarībā no apstākļiem piemēro atšķirīgas aizņēmuma likmes – minēto informāciju par visām piemērojamām likmēm;
  - g) gada procentu likmi un kopējo patērētāja maksājamo summu, kas aprēķināta kredītīguma noslēgšanas brīdī; min visus pieņēmumus, kas izmantoti minētās likmes aprēķinam;
  - h) patērētāja veicamo maksājamo apjomu, skaitu un biežumu un – attiecīgā gadījumā – kārtību, kādā maksājumus novirzīs dažādu nesamaksāto maksājumu samaksai, kuriem piemēro dažādas aizņēmuma likmes;
  - i) tāda kredītīguma gadījumā, kurā ir noteikta kapitāla atmaksa noteiktā termiņā, patērētāja tiesības jebkurā brīdī kredītīguma darbības laikā pēc pieprasījuma un bez maksas saņemt konta izrakstu ar amortizācijas tabulu.

Amortizācijas tabulā norāda veicamos maksājumus un šādu summu maksāšanas periodus un noteikumus; tabulā ietver katra kredīta atmaksas maksājuma atšifrējumu, lai būtu redzama kapitāla amortizācija, procenti, kas aprēķināti, pamatojoties uz aizņēmuma likmi, un – attiecīgā gadījumā – papildu izmaksas; ja procentu likme nav fiksēta vai ja saskaņā ar kredītīgumu var mainīt papildu izmaksas, amortizācijas tabulā skaidri un lakoniski min faktu, ka tabulas dati ir derīgi tikai līdz nākamajai aizņēmuma likmes maiņai vai saskaņā ar kredītīgumu veiktajai papildu izmaksu maiņai;

▼B

- j) ja veicama maksu un procentu apmaksā, neatmaksājot kapitālu, – izrakstu, kurā norādīti maksājāmās aizņēmuma likmes un saistīto atkārtoto un vienreizējo maksu laika periodi un noteikumi;
- k) attiecīgā gadījumā – maksu par viena vai vairāku kontu uzturēšanu, norādot gan maksājumu operācijas, gan kredīta izņemšanas operācijas, ja vien konta atvēršana nav fakultatīva, kopā ar maksu par norēķinu līdzekli gan maksājumu operācijām, gan kredīta izņemšanas operācijām un jebkādām citām maksām, kas saistītas ar kredītīgumu un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem šīs maksas var mainīt;
- l) procentu likmi maksājumu kavējumu gadījumā, kāda tā piemērojama kredītīguma noslēgšanas brīdī, un procedūru tās koriģēšanai, un – attiecīgā gadījumā – jebkādu maksu par saistību nepildīšanu;
- m) brīdinājumu par iztrūkstošu maksājumu sekām;
- n) attiecīgā gadījumā – norādi, ka jāmaksā notāra nodeva;
- o) vajadzīgos galvojumus un apdrošināšanu, ja nepieciešams;
- p) informāciju par to, vai pastāv vai nepastāv tiesības atteikties no līguma, laika periodu, kurā var izmantot atteikšanās tiesības, un citus minēto tiesību izmantošanas nosacījumus, tostarp informāciju par patērētāja pienākumu samaksāt izmantoto kapitālu un procentus saskaņā ar 14. panta 3. punkta b) apakšpunktu, kā arī maksājamo procentu apjomu dienā;
- q) informāciju par tiesībām, kas paredzētas 15. pantā, kā arī šo tiesību izmantošanas nosacījumus;
- r) informāciju par tiesībām uz pirmstermiņa atmaksu, par pirmstermiņa atmaksas procedūru, kā arī – attiecīgā gadījumā – informāciju par kreditora tiesībām uz kompensāciju un veidu, kā tādu kompensāciju nosaka;
- s) procedūru, kas jāpiemēro, izmantojot tiesības izbeigt kredītīgumu;
- t) informāciju par to, vai pastāv ārpustiesas sūdzību un pārsūdzību mehānisms patērētājam, un, ja pastāv, tad metodes, kā to izmantot;
- u) attiecīgā gadījumā – citus līguma noteikumus un nosacījumus;
- v) attiecīgā gadījumā – kompetentās uzraudzības iestādes nosaukumu un adresi.

3. Šā panta 2. punkta i) apakšpunktā minētajā gadījumā kreditors jebkurā brīdī kredītīguma darbības laikā bez maksas izsniedz patērētājam konta izrakstu amortizācijas tabulas veidā.

▼B

4. Attiecībā uz kredītņēmumiem, saskaņā ar kuriem patērētāja veiktās iemaksas nenovirza tūlītējai atbilstīgai kredīta kopsummam atmaksai, bet izmanto kapitāla uzkrāšanai tādos laika periodos un ar tādiem noteikumiem, kas iekļauti kredītņēmumā vai papildlīgumā, 2. punktā noteiktā sniedzamā informācija ietver skaidru un lakonisku norādi, ka šādi kredītņēmumi negarantē saskaņā ar kredītņēmumu izsniegtā kredīta kopsummam atmaksu, ja vien šāda garantija netiek dota.

5. Ja ir kredītņēmums pārtēriņa iespēju veidā saskaņā ar 2. panta 3. punktu, skaidri un lakoniski norāda:

- a) kredīta veidu;
- b) līguma pušu identitāti un adreses, kā arī – attiecīgā gadījumā – iesaistītā kredīta starpnieka identitāti un adresi;
- c) kredītņēmuma darbības termiņu;
- d) kredīta kopsummam un izmantošanas nosacījumus;
- e) aizņēmuma likmi, aizņēmuma likmes piemērošanas nosacījumus un, ja tādi ir, rādītājus un etalona procentu likmes, kas attiecas uz sākotnējo aizņēmuma likmi, kā arī periodus, nosacījumus un procedūru aizņēmuma likmes mainīšanai; un, ja atkarībā no apstākļiem piemēro atšķirīgas aizņēmuma likmes, – iepriekš minēto informāciju par visām piemērojāmām likmēm;
- f) faktisko gada procentu likmi un kredīta kopējās izmaksas patērētājam, kas aprēķinātas kredītņēmuma noslēgšanas brīdī; min visus pieņēmumus, kas izmantoti minētās likmes aprēķinam atbilstīgi 19. panta 2. punktam saistībā ar 3. panta g) un i) punktu; dalībvalstis var nolemt, ka gada procentu likmi nenorāda;
- g) norādi, ka patērētājam jebkurā laikā pēc pieprasījuma var lūgt atmaksāt kredīta summu pilnā apjomā;
- h) nosacījumus, ar kādiem tiek īstenotas kredītņēmuma atteikuma tiesības; kā arī
- i) informāciju par maksām, kuras piemērojamas no šādu līgumu noslēgšanas brīža, un – attiecīgos gadījumos – nosacījumus, saskaņā ar kuriem šīs maksas var mainīt.

*11. pants***Informācija par aizņēmuma likmi**

1. Attiecīgā gadījumā patērētāju informē par aizņēmuma likmes izmaiņām, pirms izmaiņas stājas spēkā, sniedzot informāciju papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju. Informācijā norāda maksājumu apjomu pēc jaunās aizņēmuma likmes stāšanās spēkā un, ja mainās maksājumu skaits vai biežums, informāciju par to.

▼ B

2. Tomēr puses var kredītīgumā vienoties, ka 1. punktā minēto informāciju patērētājam sniedz periodiski, ja izmaiņas aizņēmuma likmē izriet no izmaiņām, kas notikušas standarta procentu likmē, un jauno standarta procentu likmi publisko, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, un informāciju par jauno standarta procentu likmi dara pieejamu arī kreditora telpās.

▼ M5*11.a pants***Informācija par kredītīguma noteikumu un nosacījumu grozīšanu**

Neskarot citus šajā direktīvā paredzētus pienākumus, dalībvalstis nodrošina, ka pirms kredītīguma noteikumu un nosacījumu grozīšanas kreditors sniedz patērētājam turpmāk minēto informāciju:

- a) skaidru aprakstu par ierosinātajām izmaiņām un – attiecīgā gadījumā – norādi par to, ka ir nepieciešama patērētāja piekrišana, vai par to, ka izmaiņas stāsies spēkā uz likuma pamata;
- b) šā punkta a) apakšpunktā minēto izmaiņu īstenošanas grafiku;
- c) patērētājam pieejamos līdzekļus sūdzības iesniegšanai par a) apakšpunktā minētajām izmaiņām;
- d) jebkādas šādas sūdzības iesniegšanai pieejamo laikposmu;
- e) tās kompetentās iestādes nosaukumu un adresi, kurai patērētājs var iesniegt minēto sūdzību.

▼ B*12. pants***Pienākumi attiecībā uz kredītīgumiem pārtēriņa veidā**

1. Ja kredītīgums noslēgts par kredītu pārtēriņa veidā, patērētāju regulāri informē konta izrakstā papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju, ietverot šādu informāciju:

- a) precīzu laika periodu, uz kuru attiecas konta izraksts;
- b) izņemtā kredīta summas un izņemšanas datumus;
- c) atlikumu no iepriekšējā izraksta un tā datumu;
- d) jauno atlikumu;
- e) patērētāja veikto maksājumu datumus un summas;
- f) piemēroto aizņēmuma likmi;
- g) jebkādas piemērotās maksas;
- h) attiecīgā gadījumā – minimālo maksājamo summu.

2. Turklāt patērētājam papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju paziņo par aizņēmuma likmes vai maksājamo izmaksu palielināšanu, pirms izmaiņas stājas spēkā.

▼B

Tomēr puses kredītīgumā var vienoties, ka informāciju par aizņēmuma likmes izmaiņām sniedz 1. punktā paredzētajā kārtībā, ja izmaiņas aizņēmuma likmē izriet no izmaiņām, kas notikušas standarta procentu likmē, un jauno standarta procentu likmi publisko, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, un informāciju par jauno standarta procentu likmi dara pieejamu arī kreditora telpās.

*13. pants***Beztermiņa kredītīgumi**

1. Patērētājs drīkst saskaņā ar parasto kārtību bez maksas izbeigt beztermiņa kredītīgumu jebkurā laikā, ja vien puses nav vienojušās par paziņošanas termiņu. Šāds termiņš nedrīkst pārsniegt vienu mēnesi.

Ja par to panākta vienošanās kredītīgumā, kreditors drīkst saskaņā ar parasto kārtību izbeigt beztermiņa kredītīgumu, vismaz divus mēnešus iepriekš iesniedzot patērētājam paziņojumu, ko sagatavo papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju.

2. Ja par to panākta vienošanās kredītīgumā, kreditors objektīvi pamatotu iemeslu dēļ drīkst pārtraukt patērētāja tiesības saņemt līdzekļus saskaņā ar beztermiņa kredītīgumu. Kreditors papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju informē patērētāju par šādu pārtraukšanu un par tās iemesliem, ja iespējams, pirms pārtraukšanas vai vismaz tūlīt pēc tās, ja vien šādas informācijas sniegšana nav aizliegta citos Kopienas tiesību aktos vai nav pretrunā sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības interesēm.

*14. pants***Atteikuma tiesības**

1. Patērētājs četrpadsmit kalendāro dienu laikā var atteikties no kredītīguma, nesniedzot nekādu pamatojumu.

Šo atteikuma termiņu sāk skaitīt:

- a) no kredītīguma noslēgšanas dienas; vai
- b) no dienas, kad patērētājs saņem līguma noteikumus un nosacījumus, un informāciju saskaņā ar 10. pantu, ja šī diena ir vēlāk nekā šīs daļas a) apakšpunktā minētā diena.

2. Ja šīs direktīvas spēkā stāšanās laikā valsts tiesību aktos attiecībā uz saistītiem kredītīgumiem, kā tie definēti 3. panta n) punktā, jau noteikts, ka līdzekļus nevar izsniegt patērētājam, pirms nav pagājis noteikts termiņš, dalībvalstis var izņēmuma kārtā noteikt, ka šā panta 1. punktā minēto termiņu pēc patērētāja nepārprotami izteikta pieprasījuma var saīsināt, paredzot, ka tas ir tāds pats kā šajā punktā minētais noteiktais termiņš.

3. Ja patērētājs izmanto atteikuma tiesības, viņš:

- a) lai atteikums stātos spēkā pirms 1. punktā minētā termiņa beigām, par to paziņo kreditoram atbilstīgi informācijai, ko kreditors sniedzis saskaņā ar 10. panta 2. punkta p) apakšpunktu, izmantojot līdzekļus, ko var pierādīt saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Uzskata, ka termiņš ir ievērots, ja šo paziņojumu, ja tas ir papīra formā vai uz cita pastāvīga informācijas nesēja, kas ir kreditoram pieejams un sasniedzams, nosūta pirms termiņa beigām; un

▼B

b) maksā kreditoram kapitālu un par šo kapitālu uzkrātos procentus no kredīta izņemšanas dienas līdz dienai, kad kapitāls atmaksāts, bez kavēšanās un ne vēlāk kā 30 kalendāro dienu laikā pēc paziņojuma par atteikumu nosūtīšanas kreditoram. Maksājamos procentus aprēķina, pamatojoties uz aizdevuma likmi, par ko noslēgta vienošanās. Atteikuma tiesību izmantošanas gadījumā kreditoram nav tiesību uz jebkādu citu kompensāciju no patērētāja, izņemot kompensāciju par neatmaksājāmām izmaksām, ko kreditors veicis valsts administrācijai.

4. Ja kreditors vai trešā puse saistībā ar kredītīgumu sniedz papildu pakalpojumu, pamatojoties uz līgumu starp trešo pusi un kreditoru, uz patērētāju vairs neattiecas papildu pakalpojums, ja patērētājs īsteno savas atteikuma tiesības saistībā ar kredītīgumu saskaņā ar šo pantu.

5. Ja patērētājam ir atteikuma tiesības saskaņā ar 1., 3. un 4. punktu, 6. un 7. pantu Direktīvā 2002/65/EK un 5. pantu Padomes Direktīvā 85/577/EEK (1985. gada 20. decembris) par patērētāja aizsardzību attiecībā uz līgumiem, kas noslēgti ārpus uzņēmuma telpām ⁽¹⁾, nepiemēro.

6. Dalībvalstis var noteikt, ka šā panta 1. līdz 4. punkts neattiecas uz kredītīgumiem, kurus slēdzot saskaņā ar tiesību aktiem jāizmanto notāra pakalpojumi, ja vien notārs apliecina, ka patērētāja tiesības tiek garantētas saskaņā ar 5. un 10. pantu.

7. Šis pants neskar jebkādu valstu tiesību aktu noteikumus, ar kuriem nosaka laikposmu, kurā līguma izpildi nevar uzsākt.

*15. pants***Saistīti kredītīgumi**

1. Ja patērētājs, pamatojoties uz Kopienas tiesību aktiem, ir izmantojis atteikuma tiesības attiecībā uz preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas līgumu, uz viņu vairs neattiecas saistītais kredītīgums.

2. Ja saistītajā kredītīgumā minētās preces vai pakalpojumi nav piegādāti vai ir piegādāti tikai daļēji vai arī tie neatbilst līgumam par preču vai pakalpojumu piegādi, patērētājam ir tiesības izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus attiecībā pret kreditoru, ja patērētājs no piegādātāja nav varējis saņemt gandarījumu, kas tam pienākas saskaņā ar tiesību aktiem vai līgumu par preču vai pakalpojumu piegādi. Dalībvalstis nosaka to, cik lielā mērā un ar kādiem nosacījumiem šos tiesiskās aizsardzības līdzekļus var izmantot.

3. Šis pants neskar valstu noteikumus, saskaņā ar kuriem kreditors ir solidāri atbildīgs par jebkuru prasību, kāda patērētājam var būt pret piegādātāju, ja preču vai pakalpojumu iegāde no piegādātāja ir finansēta ar kredītīgumu.

⁽¹⁾ OV L 372, 31.12.1985., 31. lpp.

▼B*16. pants***Pirmstermiņa atmaksa**

1. Patērētājam ir tiesības pilnīgi vai daļēji izpildīt savas kredītliguma saistības jebkurā laikā. Šādos gadījumos viņam ir tiesības uz kredīta kopējo izmaksu samazinājumu, kas sastāv no procentiem un izmaksām liguma atlikušajā termiņā.

2. Ja kredīts tiek atmaksāts pirms termiņa, kreditors ir tiesīgs saņemt godīgu un objektīvi pamatotu kompensāciju par iespējamām izmaksām, kas tieši saistītas ar kredīta atmaksu pirms termiņa, ar nosacījumu, ka kredīts tiek atmaksāts pirms termiņa laika periodā, attiecībā uz kuru ir noteikta fiksēta aizņēmuma likme.

Šāda kompensācija nevar pārsniegt 1 % no kredīta apjoma, kas ir atmaksāts pirms termiņa, ja laikposms starp pirmstermiņa atmaksu un kredītliguma izbeigšanos, par ko panākta vienošanās, pārsniedz vienu gadu. Ja šis laikposms nepārsniedz vienu gadu, kompensāciju var noteikt ne augstāku par 0,5 % no kredīta apjoma, kas ir atmaksāts pirms termiņa.

3. Kompensāciju par pirmstermiņa atmaksu nepieprasa:

- a) ja atmaksāšana veikta saskaņā ar apdrošināšanas līgumu, kas paredzēts kredīta atmaksāšanas garantēšanai;
- b) pārtēriņa iespējas gadījumā; vai
- c) ja atmaksāšana notiek laikposmā, attiecībā uz kuru nav noteikta fiksēta aizņēmuma likme.

4. Dalībvalstis var noteikt, ka:

- a) kreditors var pieprasīt šādu kompensāciju vienīgi ar nosacījumu, ja pirms termiņa atmaksātā summa pārsniedz valsts tiesību aktos noteikto robežlielumu. Šis robežlielums nav lielāks par EUR 10 000 jebkurā divpadsmit mēnešu periodā;
- b) kreditors izņēmuma kārtā var pieprasīt lielāku kompensāciju, ja tas var pierādīt, ka zaudējumi, ko tas cietis no pirmstermiņa atmaksas, pārsniedz saskaņā ar 2. punktu noteikto summu.

Ja kreditora pieprasītā kompensācija pārsniedz faktiski ciestos zaudējumus, patērētājs var pieprasīt atbilstošu samazinājumu.

Šādā gadījumā zaudējumus veido starpība starp sākotnēji nolīgto procentu likmi un procentu likmi, par kādu kreditors var aizdot pirms termiņa atmaksāto summu tirgū pirmstermiņa atmaksas veikšanas laikā, un to noteikšanā ņem vērā pirmstermiņa atmaksas ietekmi uz administratīvajām izmaksām.

5. Kompensācija nedrīkst pārsniegt procentu maksājumu summu, ko patērētājs būtu samaksājis laikā starp pirmstermiņa atmaksu un nolīgto kredītliguma izbeigšanas dienu.

▼M5*16.a pants***Nokavēti maksājumi un izpildes nodrošināšana**

1. Dalībvalstis pieprasa, lai kreditoriem būtu atbilstoša politika un procedūras, lai tie attiecīgā gadījumā censtos saprātīgi pārskatīt situāciju pirms izpildes procedūras sākšanas. Šādos pārskatīšanas pasākumos kā vienu no elementiem ņem vērā patērētāja apstākļus, un tie cita starpā var ietvert šādas iespējas:

- a) pilnīgu vai daļēju kredītliguma refinansēšanu;
- b) spēkā esošo kredītliguma noteikumu un nosacījumu grozīšanu, kas cita starpā var ietvert:
  - i) kredītliguma termiņa pagarināšanu;
  - ii) kredītliguma veida maiņu;
  - iii) visu vai atsevišķu parāda dzēšanas maksājumu atlikšanu uz laiku;
  - iv) procentu likmes maiņu;
  - v) kredīta brīvdienu piedāvāšanu;
  - vi) daļējus atmaksājumus;
  - vii) valūtas konvertēšanu;
  - viii) daļēju parāda atlaišanu un konsolidāciju.

2. Iespējamo pārskatīšanas pasākumu saraksts, kas izklāstīts 1. punkta b) apakšpunktā, neskar valsts tiesību aktos paredzētos noteikumus, un dalībvalstīm nav savos tiesību aktos jāparedz visi šajā sarakstā minētie pasākumi.

3. Dalībvalstis var prasīt, lai gadījumos, kad kreditoram ir atļauts noteikt un piemērot patērētājam maksu, kas izriet no saistību neizpildes, minētā maksa nav lielāka par to, kas vajadzīga, lai kompensētu kreditoram izmaksas, kuras tam radušās saistību neizpildes dēļ.

4. Dalībvalstis var atļaut kreditoriem piemērot patērētājam papildu maksu saistību neizpildes gadījumā. Šādā gadījumā dalībvalstis nosaka minētās maksas maksimālo apmēru.

▼B*17. pants***Tiesību cesija**

1. Gadījumā, ja kreditora tiesības saskaņā ar kredītligumu vai līgumu kā tādu cedē trešajai personai, patērētājam ir tiesības vērsties tiesā pret cesionāru, izmantojot jebkuru aizsardzību, kas viņam bija pieejama pret sākotnējo kreditoru, tostarp ieskaitu, ja tāds ir atļauts attiecīgajā dalībvalstī.

2. Patērētāju informē par 1. punktā minēto cesiju, izņemot, ja sākotnējais kreditors, kas noslēdzis līgumu ar cesionāru, turpina apkalpot kredītu attiecībā pret patērētāju.

▼ B*18. pants***Pārsniegšana**

1. Ja pastāv vienošanās par norēķinu konta atvēršanu ar iespēju, ka patērētājam ir tiesības uz pārsniegšanu, līgumā papildus iekļauj 6. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto informāciju. Jebkurā gadījumā kreditors regulāri sniedz šo informāciju papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju.

2. Ievērojamas pārsniegšanas gadījumā, kas ilgst vairāk nekā vienu mēnesi, kreditors nekavējoties informē patērētāju papīra formā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju par:

- a) pārsniegšanu;
- b) attiecīgo summu;
- c) aizņēmuma likmi;
- d) jebkādam piemērojamām soda naudām, izmaksām vai nokavējuma procentiem.

3. Šis pants neskar jebkādu valstu tiesību aktu noteikumus, kuros paredzēta prasība, ka kreditoram jāpiedāvā citāds kredīta produkts, ja pārsniegšanas ilgums ir ievērojams.

V NODAĻA

GADA PROCENTU LIKME*19. pants***Gada procentu likmes aprēķināšana**

1. Gada procentu likmi, ar kuru gadā nosaka pašreizējo vērtību visām esošām vai nākotnes saistībām (aizdevumi, atmaksas un izmaksas), par kuru vienojies kreditors un patērētājs, aprēķina saskaņā ar matemātisko formulu, kas izklāstīta I pielikuma I daļā.

2. Lai aprēķinātu gada procentu likmi, nosaka kredīta kopējās izmaksas patērētājam, izņemot jebkuras kredīta kopējās izmaksas, kas patērētājam jāmaksā par jebkuru kredītīgumā noteikto saistību neizpildi, kas paredzētas kredītīgumā, un maksas, kas nav pirkuma cena, kura viņam jāmaksā, iegādājoties preces vai pakalpojumus, ja darījums veikts skaidrā naudā vai uz kredīta.

Konta, kurā tiek reģistrētas gan maksājumu operācijas, gan kredīta izmaksas operācijas, uzturēšanas izmaksas, izmaksas par norēķinu līdzekli, kas izmantots gan maksājumu operācijām, gan kredīta izmaksai, un citas izmaksas, kas saistītas ar maksājumu operācijām, iekļauj kredīta kopējās izmaksas patērētājam, ja konta atvēršana nav fakultatīva, un konta izmaksas ir skaidri un atsevišķi norādītas kredītīgumā vai jebkurā citā ar patērētāju noslēgtā līgumā.

3. Gada procentu likmes aprēķins balstās uz pieņēmumu, ka kredītīgums ir spēkā laikposmā, par ko panākta vienošanās, un kreditors un patērētājs pildīs savas saistības saskaņā ar kredītīguma noteikumiem un tajā minētajiem datumiem.

▼ B

4. Ja kredītīgumos ietverti noteikumi, kas pieļauj gada procentu likmē iekļautās aizņēmuma likmes un – attiecīgā gadījumā – izmaksu izmaiņas, bet kuras aprēķina laikā nevar noteikt kvantitatīvi, gada procentu likmi aprēķina, pamatojoties uz pieņēmumu, ka sākotnēji noteiktā aizņēmuma likme un citas izmaksas paliks nemainīgas visā kredītīguma darbības laikā.

▼ M4

5. Vajadzības gadījumā, aprēķinot gada procentu likmi, var izmantot I pielikumā noteiktos papildu pieņēmumus.

Ja šajā pantā un I pielikuma II daļā izklāstītie pieņēmumi nav pietiekami, lai aprēķinātu gada procentu likmi pēc vienota parauga, vai vairs nav pielāgoti komerciālajai situācijai tirgū, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 24.a pantu, lai grozītu šo pantu un I pielikuma II daļu nolūkā pievienot vajadzīgos papildu pieņēmumus gada procentu likmes aprēķināšanai vai izmainīt esošos pieņēmumus.

▼ B

VI NODAĻA

KREDITORI UN KREDĪTA STARPNIEMI

20. pants

Kreditoru regulēšana

Dalībvalstis nodrošina, ka kreditorus uzrauga iestāde vai organizācija, kas nav atkarīga no finanšu iestādēm, vai tie ir regulēti. Tas neskar Direktīvas 2006/48/EK piemērošanu.

21. pants

Daži kredīta starpnieku pienākumi pret patērētājiem

Dalībvalstis nodrošina, ka:

- a) kredīta starpnieks patērētājiem paredzētā reklāmā un dokumentācijā norāda savu pilnvaru apjomu, jo īpaši to, vai viņš strādā tikai ar vienu vai vairākiem kreditoriem vai arī kā neatkarīgs brokeris;
- b) maksu, kas patērētājam jāmaksā kredīta starpniekam par viņa sniegtajiem pakalpojumiem, ja tāda ir maksājama, paziņo patērētājam un patērētājs un kredīta starpnieks par to vienojas pirms kredītīguma noslēgšanas papīra dokumenta veidā vai izmantojot citādu noturīgu informācijas nesēju;
- c) maksu, kas patērētājam jāmaksā kredīta starpniekam par viņa sniegtajiem pakalpojumiem, ja tāda ir maksājama, kredīta starpnieks paziņo kreditoram, lai varētu aprēķināt gada procentu likmi.

▼BVII NODAĻA
ĪSTENOŠANAS PASĀKUMI

22. pants

Saskaņošana un šīs direktīvas obligāta piemērošana**▼M5**

1. Ciktāl šajā direktīvā iekļauti saskaņoti noteikumi, dalībvalstis savos tiesību aktos nedrīkst saglabāt vai ieviest noteikumus, kas atšķiras no šajā direktīvā paredzētajiem. Tomēr 16.a panta 3. un 4. punkts neliedz dalībvalstīm saglabāt vai ieviest stingrākus noteikumus, lai aizsargātu patērētājus.

▼B

2. Dalībvalstis nodrošina, ka patērētāji nevar atteikties no tiesībām, kas viņiem piešķirtas ar valstu tiesību aktiem, ar kuriem īsteno šo direktīvu vai kuri atbilst šai direktīvai.

3. Turklāt dalībvalstis nodrošina, ka noteikumus, ko tās pieņem, īstenojot šo direktīvu, nevar apiet, izmantojot veidu, kā līgumi formulēti, jo īpaši kredītu izņemšanu vai kredītņēmumus, uz ko attiecas šīs direktīvas darbības joma, integrējot kredītņēmumus, kuru būtība vai mērķis ļautu izvairīties no tās piemērošanas.

4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka patērētāji nezaudē šīs direktīvas piešķirto aizsardzību tādēļ, ka par kredītņēmumiem piemērojamiem tiesību aktiem ir izvēlēti trešās valsts tiesību akti, ja kredītņēmumam ir cieša saistība ar vienas vai vairāku dalībvalstu teritorijām.

23. pants

Sankcijas

Dalībvalstis pieņem noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par valsts noteikumu, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu sankciju īstenošanu. Paredzētajām sankcijām ir jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.

24. pants

Ārpusstiesas strīdu izšķiršana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek ieviestas atbilstīgas un efektīvas ārpusstiesas strīdu izšķiršanas procedūras patērētāju strīdu izšķiršanai par kredītņēmumiem, attiecīgā gadījumā izmantojot esošās struktūras.

2. Dalībvalstis rosina šīs struktūras sadarboties, lai izšķirtu arī pārrobežu strīdus par kredītņēmumiem.

▼M4

24.a pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

▼ **M4**

2. Pilnvaras pieņemt 19. panta 5. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2019. gada 26. jūlija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automatiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 19. panta 5. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽¹⁾.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 19. panta 5. punktu pieņemtais deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja trīs mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

▼ **B**

26. pants

Informācija Komisijai

► **C3** Ja dalībvalsts izmanto kādu no regulatīvajām iespējām, kas minētas 2. panta 5. un 6. punktā, 4. panta 1. punktā, 4. panta 2. punkta c) apakšpunktā, 6. panta 2. punktā, 10. panta 1. punktā, 10. panta 5. punkta f) apakšpunktā, 14. panta 2. punktā un 16. panta 4. punktā, tā ◀ informē Komisiju par notikušo, kā arī ar to saistītajām izmaiņām. Komisija šo informāciju dara pieejamu tīmekļa vietnē vai kādā citā vienkārši pieejamā veidā. Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai šo informāciju izplatītu valsts kreditoriem un patērētājiem.

27. pants

Transponēšana

► **C1** 1. Dalībvalstis pieņem un publicē noteikumus, kas vajadzīgi, lai līdz 2010. gada 11. jūnijam ◀ izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Tās piemēro minētos noteikumus ► **C1** no 2010. gada 11. jūnija. ◀

⁽¹⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

▼ M3

Līdz 2018. gada 1. jūlijam dalībvalstis pieņem un publicē, un paziņo Komisijai noteikumus, kas vajadzīgi, lai ievērotu 5. panta 1. punkta trešo daļu. Tās piemēro minētos noteikumus no 2018. gada 1. jūlija.

▼ B

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarīt šādas atsauces.

► **C1** 2. Ik pēc pieciem gadiem un pirmo reizi 2013. gada 11. jūnijā ◀ Komisija veic pārskatu par šajā direktīvā un tās pielikumos paredzētajiem robežlielumiem un procentuālo daļu, ko izmanto, lai aprēķinātu izmaksājamo kompensāciju pirmstermiņa atmaksas gadījumā, lai tos novērtētu, ņemot vērā ekonomikas tendences Kopienā un situāciju attiecīgajā tirgū. ► **C3** Tāpat Komisija pārrauga to regulatīvo iespēju ietekmi uz iekšējo tirgu un patērētājiem, kas minētas 2. panta 5. un 6. punktā, 4. panta 1. punktā, 4. panta 2. punkta c) apakšpunktā, 6. panta 2. punktā, 10. panta 1. punktā, 10. panta 5. punkta f) apakšpunktā, 14. panta 2. punktā un 16. panta 4. punktā. ◀ Rezultātus paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei, attiecīgā gadījumā pievienojot priekšlikumu attiecīgi grozīt robežlielumus un procentuālo daļu, kā arī iepriekšminētās regulatīvās iespējas.

*28. pants***Summu, kas izteiktas euro, konvertēšana valstu valūtās**

1. Šajā direktīvā tās dalībvalstis, kuras konvertē euro izteiktās summas savas valsts valūtā, sākotnēji konvertēšanai izmanto maiņas kursu, kāds ir spēkā šīs direktīvas pieņemšanas dienā.

2. Dalībvalstis drīkst noapaļot konvertācijas rezultātā iegūtās summas ar nosacījumu, ka šāda noapaļošana nepārsniedz EUR 10.

VIII NODAĻA

PĀREJAS NOTEIKUMI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI*29. pants***Atcelšana**

Direktīva 87/102/EEK ► **C1** ir atcelta no 2010. gada 11. jūnija. ◀

*30. pants***Pārejas pasākumi**

1. Šo direktīvu nepiemēro kredītliņģumiem, kas pastāv dienā, kad stājas spēkā valsts īstenošanas pasākumi.

2. Dalībvalstis tomēr nodrošina, ka 11., 12., 13. un 17. pantu, 18. panta 1. punkta otro teikumu un 18. panta 2. punktu piemēro arī beztermiņa kredītliņģumiem, kas ir spēkā dienā, kad valstī stājas spēkā īstenošanas pasākumi.

▼B

31. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

32. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2008. gada 23. aprīlī

▼ B

I PIELIKUMS

- I. Pamatvienādojums, ar ko izsaka ekvivalenci starp izņemto kredītu, no vienas puses, un atmaksu un maksām, no otras puses.

Pamatvienādojums, ar ko nosaka gada procentu likmi (GPL), izsaka ekvivalenci gada periodā starp kopējo esošo izņemtā kredīta vērtību, no vienas puses, un kopējo esošo atmaksas un izmaksu vērtību, no otras puses, t. i.:

$$\sum_{k=1}^m C_k (I + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (I + X)^{-s_l}$$

kur:

- X ir GPL,
- m ir pēdējās kredīta izņemšanas skaits,
- k ir kredīta izņemšanas skaits, tātad $1 \leq k \leq m$,
- C_k ir izņemtā kredīta summa k ,
- t_k ir gados un gada daļās izteikts starplaiks starp pirmo kredīta izņemšanas datumu un katras nākamās kredīta daļas izņemšanas datumu, tātad $t_1 = 0$,
- m' ir pēdējā maksājuma vai izmaksu maksājuma skaits,
- l ir maksājuma vai izmaksu maksājuma skaits,
- D_l ir maksājuma vai izmaksu maksājuma summa,
- s_l ir gados un gada daļās izteikts starplaiks starp pirmās kredīta izņemšanas datumu un katra maksājuma vai izmaksu maksājuma datumu.

Piezīmes:

- a) summām, ko abas puses maksā dažādos laikos, nav noteikti jābūt vienādām, un tās nav noteikti jāmaksā ar vienādiem starplaikiem;
- b) sākuma datums ir pirmās kredīta daļas izņemšanas datums;
- c) starplaikus starp datumiem, ko izmanto aprēķinos, izsaka gados vai gada daļās. Uzskata, ka gadā ir 365 dienas (vai 366 dienas garajā gadā), 52 nedēļas vai 12 vienādi mēneši. Uzskata, ka vienādā mēnesī ir 30,41666 dienas (t. i., 365/12) neatkarīgi no tā, vai tas ir garais gads;
- d) aprēķina rezultātu izsaka ar precizitāti vismaz līdz vienam ciparam aiz komata. Ja nākamais cipars aiz komata ir lielāks vai vienāds ar 5, pirmo ciparu aiz komata noapaļo uz augšu;
- e) vienādojumu var pārrakstīt, izmantojot vienu summu un plūsmu jēdzienu (A_k), kas būs pozitīva vai negatīva, citiem vārdiem, samaksāta vai saņemta laika periodos no 1 līdz k , kas izteikti gados, t. i.:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (I + X)^{-t_k}$$

S ir esošā plūsmu bilance. Ja mērķis ir saglabāt plūsmu līdzvērtīgumu, vērtība būs nulle.

▼ M1

II. Papildu pieņēmumi gada procentu likmes aprēķināšanai ir šādi:

- a) ja kredītīgumā patērētājam paredzētas iespējas brīvi izņemt kredītu, kopējo kredīta summu uzskata par izņemtu nekavējoties un pilnībā;
  - b) ja kredītīgumā patērētājam paredzētas iespējas brīvi izņemt kredītu, taču starp dažādajiem kredīta izņemšanas veidiem paredzēts ierobežojums attiecībā uz summu un laika periodu, kopējo kredīta summu uzskata par izņemtu tuvākajā datumā, kas norādīts kredītīgumā, un saskaņā ar minētajiem kredīta izņemšanas ierobežojumiem;
  - c) ja kredītīgumā ir paredzēti dažādi kredīta izņemšanas veidi ar dažādām maksām vai aizņēmuma likmēm, kopējo kredīta summu uzskata par izņemtu ar visaugstāko maksu un aizņēmuma likmi, ko piemēro izņemšanas mehānismiem, kurus visbiežāk izmanto saistībā ar šā veida kredītīgumiem;
  - d) pārtēriņa iespējas gadījumā kopējo kredīta summu uzskata par izņemtu pilnībā un par visu kredītīguma darbības termiņu. Ja pārtēriņa iespējas ilgums nav zināms, aprēķinot gada procentu likmi, pieņem, ka kredīta ilgums ir trīs mēneši;
  - e) beztermiņa kredītīgumu gadījumā, izņemot pārtēriņa iespēju, pieņem, ka:
    - i) kredīts ir piešķirts uz gadu, skaitot no sākotnējās izņemšanas dienas, un patērētāja pēdējais maksājums dzēs iespējamo kapitāla, procentu un citu maksu atlikumu;
    - ii) patērētājs atmaksā kapitālu, veicot vienādus ikmēneša maksājumus, atmaksu sākot mēnesi pēc sākotnējās izņemšanas dienas. Tomēr gadījumos, kad katrā maksājuma periodā kapitāls ar vienu maksājumu jāatmaksā pilnībā, pieņem, ka turpmākas visa kapitāla izņemšanas un atmaksas, ko veic patērētājs, notiek gada laikā. Procentu un citas maksas piemēro saskaņā ar minētajām kapitāla izņemšanām un kapitāla atmaksām un saskaņā ar kredītīguma nosacījumiem.
- Šā punkta izpratnē beztermiņa kredītīgums ir kredītīgums, kuram nav noteikts termiņš un saskaņā ar kuru kredīti noteiktā termiņā vai pēc noteikta laika jāatmaksā pilnā apmērā, taču pēc atmaksas tos var atkārtoti izņemt;
- f) attiecībā uz kredītīgumiem, izņemot pārtēriņus un beztermiņa kredītus, kas minēti d) un e) punktā paredzētajos pieņēmumos, spēkā ir šādi nosacījumi:
    - i) ja nevar noteikt datumu vai patērētāja veicamā kapitāla maksājuma apjomu, pieņem, ka atmaksa veicama agrākajā kredītīgumā norādītajā datumā un tās apjoms atbilst mazākajai kredītīgumā noteiktajai summai;
    - ii) ja nav zināms kredītīguma noslēgšanas datums, pieņem, ka kredīts pirmo reizi izņemts dienā, kas atbilst sākotnējam intervālam starp to dienu un dienu, kad patērētājam jāveic pirmais maksājums;

▼ M1

- g) ja, pamatojoties uz kredītīgumu vai pieņēmumiem, kas izklāstīti d), e) vai f) punktā, nevar noteikt patērētāja veicamā maksājuma dienu vai apjomu, pieņem, ka maksājums veicams saskaņā ar kreditora noteiktajiem termiņiem un nosacījumiem; ja tie nav zināmi, tad:
- i) procentus atmaksā reizē ar kapitālu;
  - ii) kredītīguma noslēgšanas dienā veic bezprocentu maksājumu, kas izteikts kā viena summa;
  - iii) sākot no pirmās kapitāla iemaksas dienas, regulāri veic vairākus bezprocentu maksājumus un, ja šādu maksājumu apjoms nav zināms, pieņem, ka tie ir vienāda apmēra;
  - iv) ar pēdējo maksājumu tiek dzēsts iespējamais kapitāla, procentu un citu maksu atlikums;
- h) ja kredītam piemērojamā maksimālā summa nav vēl nolīgta, par maksimālo summu uzskata EUR 1 500;
- i) ja uz ierobežotu laikposmu vai summu piedāvā atšķirīgas aizņēmuma likmes un maksas, par aizņēmuma likmi un maksām uzskata augstāko likmi visa kredītīguma darbības laikā;
- j) patērīna kredītīgumiem, kuriem fiksētā aizņēmuma likme ir noteikta attiecībā uz sākotnējo laikposmu, kura beigās nosaka jaunu aizņēmuma likmi un to turpmāk periodiski pielāgo atbilstīgi saskaņotam rādītājam, gada procentu likmi aprēķina, pamatojoties uz pieņēmumu, ka fiksētā aizņēmuma likmes laikposma beigās aizņēmuma likme ir tāda pati kā gada procentu likmes aprēķināšanas laikā, pamatojoties uz saskaņotā rādītāja vērtību attiecīgā laikā.

II PIELIKUMS

EIROPAS PATĒRIŅA KREDĪTA STANDARTINFORMĀCIJA

1. Kreditora un starpnieka identitāte un kontaktinformācija

Kreditors	[Identitāte]
Adrese	[Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]
Tālrunis (*)	
E-pasts (*)	
Fakss (*)	
Interneta adrese (*)	
Attiecīgā gadījumā –	
Kredīta starpnieks	[Identitāte]
Adrese	[Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]
Tālrunis (*)	
E-pasts (*)	
Fakss (*)	
Interneta adrese (*)	

(*) Šīs ziņas par kreditoru nav obligātas.

Ja ir norāde “attiecīgā gadījumā”, kreditoram ir jāaizpilda aile, ja šī informācija attiecas uz kredīta produktu, vai jāizdzēš attiecīgā informācija vai visa rinda, ja informācija neattiecas uz doto kredīta veidu.

Norādes kvadrātiņos ir paskaidrojums kreditoram, un tās ir aizstājamas ar attiecīgo informāciju.

2. Kredīta produkta galveno iezīmju apraksts

Kredīta veids	
Kredīta kopējā summa <i>Tas nozīmē – maksimālā summa vai kopsumma, kas pieejama saskaņā ar kredītīgumu.</i>	
Kredīta izņemšanas noteikumi <i>Tas nozīmē, kā un kad jūs saņemsiet naudu.</i>	
Kredītīguma darbības termiņš	
Patērētāja iemaksas un – attiecīgā gadījumā – iemaksu veikšanas kārtība	Jums būs jāveic šādi maksājumi: [iemaksu summa, skaits un biežums, kas jāveic patērētājam] Procenti un/vai izdevumi, ko patērētājs apmaksā šādā veidā:
Kopsumma, kas jums būs jāmaksā <i>Tas nozīmē – aizņemtā kapitāla kopsumma plus procenti un iespējamās izmaksas attiecībā uz jūsu kredītu.</i>	[kredīta kopsummas un kredīta kopējo izmaksu summa]
Attiecīgā gadījumā – Kredīts, kas ir piešķirts atlikta maksājuma veidā par precēm vai pakalpojumiem vai kas ir saistīts ar konkrētu preču piegādi vai konkrētu pakalpojumu sniegšanu Preces/pakalpojuma nosaukums Cena naudas izteiksmē	

▼ **B**

Attiecīgā gadījumā – Nepieciešamie galvojumi <i>Šeit ir aprakstīta garantija, ar ko jūs nodrošināt kredīta līgumu.</i>	[Galvojumu veids]
Attiecīgā gadījumā – <i>Atmaksājumus nenovirza tūlītējai kapitāla amortizācijai.</i>	

▼ **C3**

3. Kredīta izmaksas

Aizņēmuma likme vai – attiecīgā gadījumā – dažādas aizņēmuma likmes, kas attiecas uz kredītlīgumu	[% — fiksēta vai — mainīga (ar indeksu vai standarta procentu likmi, kas piemērojama sākotnējai aizņēmuma likmei), — laika posms]
Gada procentu likme (GPL) <i>Tās ir kopējās izmaksas, kas gadam aprēķinātas procentos no kredīta kopsummas. GPL tiek uzrādīts, lai jūs varētu salīdzināt dažādus piedāvājumus.</i>	[% Uzskatāms piemērs, kas uzrāda visus izmantotos parametrus, lai aprēķinātu šeit uzrādīto likmi]
Vai, lai vispār iegūtu kredītu vai lai to iegūtu ar izsludinātajiem noteikumiem un nosacījumiem, ir obligāti jāizmanto: — apdrošināšana, ar ko garantē kredītu, vai — cits papildpakalpojums? <i>Ja kredītoram šīs izmaksas nav zināmas, tad tās nav ietvertas GPL.</i>	Jā vai nē [ja atbilde ir jā, tad norādīt apdrošināšanas veidu] Jā vai nē [ja atbilde ir jā, tad norādīt papildpakalpojuma veidu]

Attiecīgās izmaksas

Attiecīgā gadījumā – Jāuztur viens vai vairāki konti, lai reģistrētu gan maksājumu operācijas, gan kredīta izņemšanas operācijas	
Attiecīgā gadījumā – Īpaša norēķinu līdzekļa izmantošanas izmaksu apjoms (piem., kredītkarte)	
Attiecīgā gadījumā – Jebkādas citas izmaksas saskaņā ar kredītlīgumu	
Attiecīgā gadījumā – Nosacījumi, pie kādiem minētās izmaksas attiecībā uz kredītlīgumu drīkst mainīt	

▼ **C3**

Attiecīgā gadījumā – Pienākums apmaksāt notāra izmaksas	
Izmaksas maksājumu kavējumu gadījumā <i>Neizpildīti maksājumi var radīt jums nopietnas sekas (piem., piespiedu pārdošanu) un apgrūtināt kredīta saņemšanu.</i>	Maksājumu kavējumu gadījumā jums papildus aprēķinās [...] (piemērojamie procenti un procedūra to koriģēšanai, kā arī – attiecīgā gadījumā – maksa par saistību nepildīšanu)].

▼ **B**

4. Citi būtiski juridiski aspekti

Atteikuma tiesības <i>Jums ir tiesības atteikties no kredīta 14 kalendāro dienu laikā.</i>	jā/nē
Pirmstermiņa atmaksa <i>Jums ir tiesības veikt pirmstermiņa kredīta atmaksu jebkurā laikā, pilnībā vai daļēji.</i>	
Attiecīgā gadījumā – Ja notiek pirmstermiņa atmaksa, kredītoram ir tiesības uz kompensāciju	[Kompensācijas noteikšana (aprēķina metode) saskaņā ar Direktīvas 2008/48/EK 16. panta īstenošanas noteikumiem]
Datubāzes izmantošana <i>Kredītoram ir nekavējoties un bez maksas jums jāpaziņo rezultāti, ko devusi datubāzes izmantošana, ja kredīta pieteikuma noraidījumu pamato ar tajā iegūtām ziņām. Šo noteikumu nepiemēro, ja šādas informācijas sniegšana ir aizliegta Eiropas Kopienas tiesību aktos vai ir pretrunā sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības mērķiem.</i>	
Tiesības saņemt kredītliguma projektu <i>Jums ir tiesības pēc pieprasījuma bez maksas saņemt kredītliguma projekta kopiju. Šo noteikumu nepiemēro, ja kredītors pieprasījuma brīdī nevēlas ar jums noslēgt kredītligumu.</i>	
Attiecīgā gadījumā – Laikposms, kurā kredītoram ir saistoša pirms līguma slēgšanas sniegtā informācija	Šī informācija ir derīga no ... līdz ...

Attiecīgā gadījumā –

▼B

5. Papildinformācija finanšu pakalpojumu tālpārdošanas gadījumā

a) informācija par kreditoru	
Attiecīgā gadījumā – Kreditora pārstāvis jūsu dzīvesvietas dalībvalstī Adrese Tālrunis (*) E-pasts (*) Fakss (*) Interneta adrese (*)	[Identitāte] [Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]
Attiecīgā gadījumā – Reģistrācija	[Tirdzniecības reģistrs, kurā kreditors ir reģistrēts, un viņa reģistrācijas numurs vai līdzvērtīgs identifikācijas līdzeklis attiecīgajā reģistrā]
Attiecīgā gadījumā – Attiecīgā uzraudzības iestāde	
b) informācija par kredītīgumu	
Attiecīgā gadījumā – Atteikuma tiesību izmantošana	[Praktiski norādījumi par atteikuma tiesību izmantošanu, norādot, cita starpā, laika posmu šo tiesību izmantošanai, adresi, uz kādu jāšūta paziņojums par atteikuma tiesību izmantošanu, un minēto tiesību neizmantošanas sekas]
Attiecīgā gadījumā – Tiesību akti, ko kreditors izmantojis kā pamatu attiecību veidošanai ar jums pirms kredītīguma noslēgšanas	
Attiecīgā gadījumā – Noteikums par tiesību aktiem, ko piemēro kredītīgumam, un/vai kompetentā tiesa	[Šeit jānorāda attiecīgais noteikums]
Attiecīgā gadījumā – Izmantotā valoda	Informācija un līguma noteikumi būs [attiecīgā] valodā. Ja piekrītat, mēs kredītīguma laikā sazināsimies [attiecīgā(-ās)] valodā(-ās).
c) informācija par pārsūdzību	
Ārpustiesas sūdzību un pārsūdzību mehānisma pastāvēšana un pieejamība	[Vai pastāv vai nepastāv ārpustiesas sūdzību un pārsūdzību mehānisms patērētājam, kas ir distances līguma puse, un, ja pastāv, tad metodes, kā tam piekļūt]

(*) Šīs ziņas par kreditoru nav obligātas.

III PIELIKUMS

EIROPAS PATĒRIŅA KREDĪTA INFORMĀCIJA PAR:

- 1) pārtēriņiem
  - 2) patēriņa kredītiem, ko piedāvā atsevišķas kredītoorganizācijas (Direktīvas 2008/48/EK 2. panta 5. punkts)
  - 3) parādu pārveidošanu
1. Kreditora un starpnieka identitāte un kontaktinformācija

Kreditors	[Identitāte]
Adrese	[Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]
Tālrunis (*)	
E-pasts (*)	
Fakss (*)	
Interneta adrese (*)	
Attiecīgā gadījumā –	
Kredīta starpnieks	[Identitāte]
Adrese	[Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]
Tālrunis (*)	
E-pasts (*)	
Fakss (*)	
Interneta adrese (*)	

(*) Šīs ziņas par kreditoru nav obligātas.

Ja ir norāde “attiecīgā gadījumā”, kreditoram ir jāaizpilda aile, ja šī informācija attiecas uz kredīta produktu, vai jāizdzēs attiecīgā informācija vai visa rinda, ja informācija neattiecas uz doto kredīta veidu.

Norādes kvadrātikavās ir paskaidrojums kreditoram, un tās jāaizstāj ar attiecīgo informāciju.

2. Kredīta produkta galveno iezīmju apraksts

Kredīta veids	
Kredīta kopējā summa <i>Tas nozīmē – maksimālā summa vai kopsumma, kas pieejama saskaņā ar kredītligumu.</i>	
Kredītliguma darbības termiņš	
Attiecīgā gadījumā – Jums jebkurā laikā pēc pieprasījuma var lūgt atmaksāt kredīta summu pilnā apjomā	

3. Kredīta izmaksas

Aizņēmuma likme vai – attiecīgā gadījumā – dažādas aizņēmuma likmes, kas attiecas uz kredītligumu	[% — fiksēta vai — mainīga (ar indeksu vai standarta procentu likmi, kas piemērojama sākotnējai aizņēmuma likmei)]
---	---

▼ **B**

Attiecīgā gadījumā – Gada procentu likme (GPL) (*) <i>Tās ir kopējās izmaksas, kas gadam aprēķinātas procentos no kredīta kopsummas. GPL tiek uzrādīts, lai jūs varētu salīdzināt dažādus piedāvājumus.</i>	[% Uzskatāms piemērs, kas uzrāda visus izmantos parametrus, lai aprēķinātu šeit uzrādīto likmi]
Attiecīgā gadījumā – Izmaksas Attiecīgā gadījumā – Nosacījumi, kas ļauj šīs izmaksas mainīt	[No kredītliguma noslēgšanas brīža piemērojamas izmaksas]
Izmaksas maksājumu kavējumu gadījumā	► C3 Maksājumu kavējumu gadījumā jums papildus aprēķinās [... (piemērojamie procenti un procedūra to koriģēšanai, kā arī – attiecīgā gadījumā – maksa par saistību nepildīšanu)]. ◀

(*) Nepiemēro Eiropas patēriņa kredīta informācijai par pārtēriņiem tajās dalībvalstīs, kas saskaņā ar Direktīvas 2008/48/EK 6. panta 2. punktu ir izlēmušas, ka pārtēriņa gadījumā nav vajadzīgs norādīt GPL.

4. **Citi būtiski juridiski aspekti**

Kredītliguma izbeigšana	[Kredītliguma izbeigšanas noteikumi un procedūra]
Datubāzes izmantošana <i>Kreditoram ir nekavējoties un bez maksas jums jāpaziņo rezultāti, ko devusi datubāzes izmantošana, ja kredīta pieteikuma noraidījumu pamato ar tajā iegūtām ziņām. Šo noteikumu nepiemēro, ja šādas informācijas sniegšana ir aizliegta Eiropas Kopienas tiesību aktos vai ir pretrunā sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības mērķiem.</i>	
Attiecīgā gadījumā – Laikposms, kurā kreditoram ir saistoša pirms līguma slēgšanas sniegtā informācija	Šī informācija ir derīga no ... līdz ...

Attiecīgā gadījumā –

5. **Papildinformācija, kas jāsniedz, ja pirms līguma slēgšanas informāciju ir sniegusi atsevišķas kredītoorganizācijas (Direktīvas 2008/48/EK 2. panta 5. punkts) kredītoorganizācija vai ja to piedāvā patēriņa kredītam pārveidošanai**

Patērētāja iemaksas un – attiecīgā gadījumā – iemaksu veikšanas kārtība	Jums būs jāveic šādi maksājumi: [uzskatāms iemaksu tabulas piemērs ar to iemaksu summu, skaitu un biežumu, kas jāveic patērētājam]
Kopsumma, kas jums jāmaksā	

▼ **B**

Pirmstermiņa atmaksa <i>Jums ir tiesības veikt pirmstermiņa kredīta atmaksu jebkurā laikā, pilnībā vai daļēji.</i> Attiecīgā gadījumā –	
Pirmstermiņa atmaksas gadījumā kreditoram ir tiesības uz kompensāciju	[Kompensācijas noteikšana (aprēķinu metode) saskaņā ar Direktīvas 2008/48/EK 16. panta īstenošanas noteikumiem]

Attiecīgā gadījumā –

6. **Papildinformācija, kas jāsniedz finanšu pakalpojumu tālpārdošanas gadījumā**

a) informācija par kreditoru	
Attiecīgā gadījumā –	
Kreditora pārstāvis jūsu dzīvesvietas dalībvalstī	[Identitāte]
Adrese Tālrunis (*) E-pasts (*) Fakss (*) Interneta adrese (*)	[Ģeogrāfiskā adrese kontaktiem ar patērētāju]
Attiecīgā gadījumā –	
Reģistrācija	[Tirdzniecības reģistrs, kurā kreditors ir reģistrēts, un viņa reģistrācijas numurs vai līdzvērtīgs identifikācijas līdzeklis attiecīgajā reģistrā]
Attiecīgā gadījumā – Attiecīgā uzraudzības iestāde	
b) informācija par kredītīgumu	
Atteikuma tiesības	jā/nē
<i>Jums ir tiesības atteikties no kredīta 14 kalendāro dienu laikā.</i> Attiecīgā gadījumā – Atteikuma tiesību izmantošana	[Praktiski norādījumi par atteikuma tiesību izmantošanu, norādot, cita starpā, laika posmu šo tiesību izmantošanai, adresi, uz kādu jāšūta paziņojums par atteikuma tiesību izmantošanu, un minēto tiesību neizmantošanas sekas]
Attiecīgā gadījumā – Tiesību akti, ko kreditors izmantojis kā pamatu attiecību veidošanai ar jums pirms kredītīguma noslēgšanas	
Attiecīgā gadījumā –	
Noteikums par tiesību aktiem, ko piemēro kredītīgumam, un/vai kompetentā tiesa	[Šeit jānorāda attiecīgais noteikums]

▼B

Attiecīgā gadījumā – Izmantotā valoda	Informācija un līguma noteikumi būs [attiecīgā valodā]. Ja piekrītat, mēs kredītlīguma laikā sazināsimies [attiecīgā(-ās)] valodā(-ās).
c) informācija par pārsūdzību	
Ārpustiesas sūdzību un pārsūdzību mehānisma pastāvēšana un pieejamība	[Vai pastāv vai nepastāv ārpustiesas sūdzību un pārsūdzību mehānisms patērētājam, kas ir distances līguma puse, un, ja pastāv, tad metodes, kā tam piekļūt]
(*) Šīs ziņas par kreditoru nav obligātas.	